

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director : C. G. DISSESCU

Prim-Redactor și
Administrator al Revistei SILIU RĂDULESCU
Consilier la Curtea de apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
STRADA JULES MICHELET No. 15

B. P. RADULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893—17 Aug. 1931

Redacția și Administrația Revistei „DREPTUL” s'a mutat în Strada JULES MICHELET No. 15, fostă str. Dreaptă.

Gheorghe D. Nedelcu. — O punere la punct.
I. Dumitrescu. — Discuțiunea unei probleme juridice.
Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție.* — *Comisiunea prezidențială.* — Senator de drept. — Condițiuni. — Procuror General al Inaltei Curți. — Stagiul. — Dacă poate fi socotit. — (Cu memoriul D-lui I. N. Stambulescu).
Inalta Curte de Casație și Justiție S. III. — Cont-Curent. — Elemente esențiale. — (Banca de Scont cu C. D. Creangă).
Curtea de Apel din București S. V. — Apel. — Contestație. — Legea accelerării. (David Abramovici cu Soc. Franco-Română).
Tribunalul Ilfov S. IV. — Vânzare. — Contestație. — Legea agrară (Profir Dr. Petrini Galați cu Aurora Macovei).

O PUNERE LA PUNCT

— **Justiția română sub ocupațiune** —

Si votre lecteur ne trouve pas en lui un écho de ce que vous dites, vous avez manqué votre but.
I. — B. Thibault

« *Dreptul* » cu No. 27 dela 27 Septembrie a. c. are un articol intitulat « *L'occupation ennemie de la Roumanie et ses consequences économiques et sociales* » « de Dr. Gr. Antipa, membru al Academiei Române », și semnat de d-l Ion Ionescu-Dolj, președinte la Consiliul Legislativ. O scurtă dare de seamă plină de cuvinte de laudă la adresa d-lui Antipa.

D-l Ion Ionescu-Dolj zice :

« In executarea hotărârii secțiunii de economie și istorie a Dotațiunii Carnegie, de a se scrie istoria generală economică și socială a marelui războiu și a consecințelor lui asupra mersului civilizațiunii, și în vederea strângerei materialului necesar, trebuie ca în fiecare Țară să se găsească o personalitate

de seamă, un om de stat sau profesor cunoscut prin competența sa.

» Pentru Țara noastră, această onoare a revenit învățatului nostru academician, d-l Dr. Gr. Antipa.

» Nu se putea o alegere mai fericită. D-l Antipa eră nu numai un profund cunoscător al chestiunilor economice și sociale în România, dar eră poate singurul din țara noastră, cel mai în măsură a face acest studiu în mod documentat, așa cum dorea Dotațiunea, fiind știut că d-sa a fost lăsat de guvernul român în București, în momentul retragerii la Iași, cu însărcinarea de a conduce Ministerul de Agricultură și Domenii, în timpul și sub ocupațiunea inamică ¹⁾ «.

Urmează apoi scurta privire asupra lucrării d-lui Antipa.

Ceeace domină, însă, în articolul d-lui Dolj, nu este cuprinsul, ci notele din josul articolului.

În adevăr, a doua notă ce însoțește articolul, — și care nu servește la înțelesul textului lui — este mai mare decât îndoitul articolului.

Nota, dar, este lucrul cel prețios. Ea este oarecum substanțială, iar articolul pare accidental. Articolul nu este decât rațiunea aparentă de a fi a notei.

După ce evidențiază personalitatea d-lui Antipa prin lumina reflectată de lucrarea publicată, și după ce, la începutul notei, menționează și de o lucrare a d-lui C. Băicoianu, director la Banca Națională, *La Banque Nationale de Roumanie pendant l'occupation* », care poate servi « istoricului de mâine

(1) O mică rectificare. Cu însărcinarea de a conduce ministerele, guvernul român a delegat : la ministerul de interne pe *Lupu Kostaki*, membru în consiliul permanent administrativ ; la ministerele de finanțe și domenii pe *Oscar Kiriacescu*, directorul general al regiei monopolurilor Statului ; la ministerul instrucțiunii și cultelor pe *Mihail Popescu*, administratorul Casei Școalelor ; la ministerul justiției pe *George D. Nedelcu*, secretarul general al aceluia minister ; la ministerul lucrărilor publice pe *George Panait*, inginer inspector general ; la ministerul industriei și comerțului pe *C. Bobeșiu*, directorul general al administrației și contabilității aceluia minister. Cu atribuțiunile de prefect al Capitalei a fost delegat generalul *A. Mustățea*, inspectorul general al jandarmeriei rurale.

Ministerelor de război și al afacerilor străine nu li s'au lăsat reprezentanți, fiindcă aceste ministere nu puteau avea nici o acțiune în timpul ocupațiunii.

care ar dori să cerceteze și să informeze asupra consecințelor războiului în România » căci « D-sa ea și d-l Antipa reproduce toate actele și documentele oficiale în legătură cu faptele de care se ocupă », D-l Ion Ionescu-Dolj, în nota sa zice :

« *Partea, însă, cea mai puțin cunoscută și asupra căreia nu s'a scris atât de mult este partea referitoare la amestecul Puterii ocupante în administrațiunea justiției, precum și asupra atitudinii magistraturei față de măsurile ocupantului.* »

» Nici în importanta lucrare a d-lui G. D. Nedelcu, fost secretar general al Ministerului de Justiție în prima perioadă a ocupațiunii, « *Justiția română sub ocupațiune* », 1923, nici în cea a învățatului nostru coleg, d-l Andrei Rădulescu, « *Quelques pages de droit international, au temps de l'occupation de la Roumanie* » din volumul « *Hommages à M. De Saint-Aulaire* » nu am găsit *complect expusă acțiunea de protestare a Curții de Apel din București* ». Fiind unul din cei trei, care au condus această acțiune, țin să dau unele lămuriri, în legătură cu obiectul lucrărilor de mai sus, *lămuriri pe care le credem de natură a complectă paginile triste ale acelor vremuri* ».

« *Justiția română, sub ocupațiune* » este acuzată, dar, că nu conține toate actele și documentele oficiale referitoare :

1) la amestecul puterii ocupante în administrația justiției ;

2) la atitudinea magistraturei față de măsurile ocupantului, și

3) că nu conține « *complect expusă acțiunea de protestare a Curții de apel din București* ».

Pentru ca istoricul de mâine să poată avea materialul necesar cu privire la ocupațiunea inamică, d-l Dolj se asociază celor cari au procurat acte și documente în alte ramuri de activitate ale ocupantului, și vine cu aportul său ca să dea lămuriri și să completeze paginile triste ale celor vremuri din administrațiunea justiției.

Releviez mai întâiu afirmațiunea că « *Justiția Română sub ocupațiune* » nu are *complect expusă acțiunea de protestare a Curții de apel din București*.

Eroare de fapt.

La paginile 386—390 se găsește reproducă, în întregul ei, încheerea Curții de apel din București dela 18 Iunie 1917 st. n., semnată de 15 membri, prin care Curtea arată interesele superioare care obligă pe magistrați să nu-și părăsească postul în timpul ocupațiunii și să-și îndeplinească mai de parte misiunea lor.

În această încheere se mai găsesc și :

1) hotărîrea luată de Curte în adunarea generală dela 23 Aprilie 1917 de a delega pe primul prezident al Curții să semnaleze Puterii ocupante că dispozițiunile cuprinse în ordonanța din l.III.17 sunt contrarii atât legilor naționale cât și principiilor de drept internațional public, și de a suspenda

judicarea proceselor până la comunicarea rezultatului demersurilor ce se vor face ;

2) hotărîrea luată de Curte în adunarea generală dela 14 Maiu 1917 de a relua activitatea și judecarea proceselor lăsate prin Ordonanță a fi judecate conform legilor Țării, și a se menține măsura de a fi amânate, până la sosirea rezultatului, numai acelea pentru cari Ordonanța împunea o nouă procedare și o nouă compunere a instanței, specificând că aceasta nu implică o acceptare din partea Curții a situațiunii ce i se creia prin nouile dispozițiuni ale Comandantului suprem.

La finele încheerii majorității Curții, la pag. 390 a publicațiunii, se găsește și opiniunea separată a minorității Curții, semnată de șase membrii : St. Urlățeanu, Em. Miclescu, D. I. Diaconescu, I. Ionescu-Dolj, Gr. Săvescu și N. Algiu, cari spun :

« Subsemnații fiind de acord cu majoritatea în ceea ce privește gravitatea dispozițiunilor din ordonanța comandamentului superior german și mai ales acele referitoare la înființarea tribunalelor excepționale și sustragerea Românilor dela judecatorii săi naturali, suntem de părere că este cazul, însă, ca Curtea să înceteze în totul activitatea sa ».

În legătură cu acțiunea de protestare a Curții de apel din București, și pentru mai multă documentare, la pag. 392—393 se află reproducă din « *Curierul Judiciar* » No. 12 dela 21 Septembrie 1919, partea din discursul d-lui Oscar N. Nicolescu, primul președinte al Curții de apel, rostit cu ocaziunea deschiderei anului judecătoresc din 1919—1920, care vorbește de vremelnica ocupațiune dușmană și în care d-l Oscar Nicolescu arată protestațiunile Curții și « *atitudinea demnă de toată lauda* » ce a avut magistratura.

Așa dar, nu se poate zice că acțiunea de protestare a Curții de apel din București nu este *complect expusă*.

Aportul adus de d-l Dolj pentru lămuririle de natură să completeze « *Justiția română sub ocupațiune* », sau, după cum zice d-sa, să completeze « *paginile triste din administrațiunea justiției în timpul ocupațiunii* » este următorul, în ordinea expusă în nota articolului din « *Dreptul* » :

I-ul aport

Acest aport sună astfel : « La 23 Martie 1917 luându-se cunoștință de Ordonanța Puterii ocupante din l.III.17, cu privire la funcționarea justiției, și cum Curtea de apel din București eră instanța cea mai înaltă din partea ocupată a Țării, pentru că Curtea de casație fusese strămutată la Iași și cei 7—8 consilieri, câți rămăseseră în teritoriul ocupat, nu puteau funcționa, s'au început imediat consfăturile între magistrații Curții asupra atitudinii de luat, și s'a format un comitet de trei compus din d-nii Oscar N. Nicolescu, E. Miclescu,

și Ion Ionescu-Dolj pentru a studià dispozițiunile ordonanței și a redactà un memoriu protest ».

Urmează, apoi, după aceste lămuriri, reproducerea « celor patru puncte grave din Ordonanță cari aduceau modificări legislațiunei Țării ».

Lămuririle de mai sus ale d-lui Dolj, precum și întreaga Ordonanță din 1.III.17 a Puterii ocupante — în care se cuprind și cele patru puncte grave — nu aduc nici un aport de natură să completeze publicațiunea pusă sub acuzare, căci ele se găsesc la paginile 232—233 și 212.

Mențiunea, însă, de numele celor trei membri însărcinați cu redactarea memoriului nu a fost făcută fiindcă nu prezenta interes « pentru paginile triste ale ocupațiunei » să se arate de cine erà să fie redactat memoriul care avea să devie opera întregii Curți.

Afirmațiunea din « lămuririle complectătoare » de mai sus, că dintre consilierii Curții de casație rămăseseră în teritoriul ocupat numai 7—8, nu corespunde adevărului. În București rămăseseră 10 consilieri, un prezident și procurorul general, cu întreg personalul grefelor.

Funcționarea Curții de casație pentru expedierea hărtilor curente a început îndată după publicarea Ordonanței din 1.III.17, iar constituirea Inaltei Curți, pentru « a-și relua activitatea în toate aface-urile de drept », a fost rânduită prin Ordonanța Comandamentului superior din 20.V.17, căreia Inalții magistrați i-au dat urmare. (Să se citească paginile 144—151 și 226—230 din publicațiunea denunțată).

II-lea aport

« Judecătorii tribunalului au redactat în acelaș timp un memoriu similar spre a fi depus Mareșalului ».

Atitudinea tribunalului Ilfov cu adunările lui generale, cu însărcinarea dată primului prezident, d-l Stelian Bonea, să înainteze un memoriu feld-mareșalului von Mackensen, cu deciziunile și protestările lui, cu memoriul și procesele lui verbale se găsește la paginile 233—239 și 262—264 ale publicațiunei invinuite.

III-lea aport

În acest aport se vorbește de adunările Curții de apel dela 23 Aprilie și 14 Maiu 1917, de delegarea primului președinte, d-l Oscar N. Nicolescu, ca sa ceară audiență mareșalului Mackensen, de suspendarea judecăților și de reluarea activității Curții în așteptarea rezultatului audienței. (Să se citească în această privință paginile 232—233 și 386—390 ale publicațiunei, în care există o copioasă expunere a tot ce crede aportul că completează).

IV-lea aport

« D-l prim-prezident Oscar N. Nicolescu a invitat pe decanul avocaților spre a-l consulta

asupra atitudinei de luat, și dacă avocații înțeleg să se solidarizeze cu atitudinea Curții în caz că Curtea ar hotărî suspendarea justiției. Decanul a declarat că nu este de părere să se recurgă la măsura suspendării ».

Mărturisesc că n'am știut de invitațiunea decanului avocaților, căci așa fi făcut mențiune și despre ea. În luxul de documente și acte oficiale al « *Justiției Române sub ocupație* » ar fi avut loc și acest mic detaliu. Despre atitudinea avocaților, însă, se vorbește la pagina 266, sub titlul « *Umiliința înfrângerii morale* ».

V-lea aport

« Primul prezident, fiind chemat în audiență, nu a fost primit de mareșal, ci de un ofițer superior »

Această lămurire menită să completeze publicațiunea denunțată se găsește cu toate detaliile la pagina 233.

VI-lea aport

« Primindu-se o adresă de modificarea unor dispozițiuni din ordonanță, s'a decis din nou convocarea Curții. »

« În ședința memorabilă dela 18 Iunie 1917 mi-am luat sarcina de a arătà Curții că în condițiunile uimiltoare în care Ordonanța pune justiția Țării. . . . Curtea, ca și celelalte instanțe, nu mai poate funcționa și că trebuie să decidă suspendarea cursului justiției. »

« Nutream speranța că Curtea va confirma deciziunea sa anterioară. M'am înșelat, însă, căci puțini (5) au fost de părerea ce expuneam. Majoritatea a hotărît rămânerea la post și reluarea activității din cauza că. . . (urmează motivele majorității). »

« În dezacord sufletesc cu majoritatea m'am retras din Curte, făcând cerere scrisă primului președinte ; însă, după 15 zile de abținere, în urma stăruințelor unora dintre colegi și a informațiunii că Ordonanța nu se aplică, mai ales în urma modificărilor ce i se aduseseră, am cedat și m'am reîntors la Curte ».

Acest al VI-lea aport constituie substanța notei ce însoțește articolul d-lui Dolj.

Incheerea Curții de apel din « ședința memorabilă » dela 18 Iunie 1917 cu motivele majorității Curții de a-și relua activitatea, se găsește, după cum am spus mai sus, în întregul ei, la paginile 386—390 ale publicațiunei. Părerea contrarie a minorității figurează la pag. 390.

N'am făcut mențiune în publicațiune de discuțiunile ce au avut loc între membrii Curții, de acei cari au luat cuvântul în ședință, și de cei cari au tăcut, fiindcă nu era necesar.

N'am făcut mențiune de sbuciumările sufletești ale membrilor Curții, și decum au simțit ei ocupațiunea dușmană, pentru că în sufletul omului

greu să citești, și ar fi trebuit, atunci, să îmbrățișez și subiectivitatea membrilor tribunalului. De altfel interesă obiectul gândit, nu subiectul gânditor.

Despre plecarea dela Curte a d-lui Ionescu-Dolj, și despre înapoierea sa, după 15 zile, fiindcă l'au rugat colegii, n'am știut. *Mea maxima culpa.*

VII-lea aport

În acest aport se cuprind modificările ce se zice că s'au adus Ordonanței comandantului suprem v. Mackensen dela l.III.17.

Aceste așa zise modificări se găsesc în întregul lor, nu fărâmate, la paginile 259—260 ale publicațiunii.

Recapitulând, văd o singura vină ce se poate aduce publicațiunii «*Justiția Română sub ocupațiune*»: n'a redat toate convorbirile și atitudinile acelora în sfera înțelegerii cărora ar fi putut intra chestiunea amestecului Puterii ocupante în justiția Țării.

În adevăr, din oarecare scrupule am lăsat deoparte unele atitudini și convorbiri, și am trecut sub tăcere și unele nume de persoane.

Bunăoară :

La sfârșitul anului 1916, Lupu Kostaki convocând pe toți acei cărora guvernul le încredințase conducerea ministerelor în timpul ocupațiunii le-a făcut cunoscut că a pus la cale să împartă Țara în patru sau cinci gubernii, și le-a propus să întocmească un proiect de lege, ținând seamă de legiurile administrative germane, pentru ca «*Nemții*», când li se vor supune proiectul de lege, să nu aibă multe modificări de făcut».

Lupu Kostaki desemnase pentru conducerea guberniilor patru dintre persoanele cari intrau în vederile lui.

În nota dela pagina 350 a publicațiunii încredințate am menționat numai numele a trei dintre aceste persoane. Numele celei de a patra persoană, — căreia, când a venit să mă întrebe dacă să primească sau nu această sarcină, i-am indicat linia de conduită de urmat sub ocupațiune — l'am șters la corectura publicațiunii, sub influența conștiinței delicate a d-lui Aurel Procopiu, consilier la Curtea de casație, care în timpul când făceam corectura se găsea lângă mine : «*Nu-i mai pune numele, a intervenit d-l Procopiu, e coleg de al nostru*». Acest «*coleg al nostru*» era un magistrat, bun prieten al d-lui Ionescu-Dolj.

Alt fapt :

Un Inalt magistrat dela Curtea de casație, care în timpul ocupațiunii n'a voit să-și reia activitatea decât numai în urma Ordonanței Puterii ocupante, și care, apoi, mergea regulat la Curte, deși nu avea nimic de făcut, a zis într-o zi prezidentului Curții : «*prezidentule, ia vezi, nu sunt ceva hârtii de lucru?*

să facem și noi ceva ; să nu zică «*Nemții*» că stăm de geabă».

Inaltul magistrat a încetat din viață înainte de retragerea nemților din Țară. Dumnezeu să l'îerte.

Dar, ajunge.

George D. Nedelcu

8 Oct. 1931

Consilier permanent la Consiliul legislativ

Discuția unui problem juridic

Fără a avea aerul de a indica soluția, îmi voi permite a supune aprecieri juriștilor cu experiență un modest problem juridic, ce mi-a ocazionat opunerea unor colegi de seamă.

Spre a fi mai ușor înțeles — într-un cât nu am dibăcia scrisului — voi relata cazul, însoțit de părerile exprimate.

A. și B. (frați) moștenesc dela tatăl lor o avere.

A. propune fratelui B. vânzarea ei către amatorul C.

B. refuză și atunci A. i-o vinde singur.

Intrebarea este următoarea :

Poate să ceară B. instanțelor judecătorești anularea actului de vânzare intervenit între A. și C.?

Colegi de o necontestată autoritate răspund negativ, pretinzând că nu se poate cere anularea unui act la care nu ai luat parte.

Îmi permit să afirm că greșesc, și iată pentru ce :

1) Din moment ce B. refuză fratelui său vânzarea (deci din moment ce se opune) acesta nu poate vinde decât drepturile sale, căci dacă vinde averea, comite un fapt la care B. a avut drept să se opună, la care — prin urmare — se poate opune și pe calea procesului.

Cei ce recomandă lui B. acțiunea partajului, cred că li se poate întoarce recomandațiunea spre a fi făcută lui A. într-un cât nu se poate impune nimănui funcțiunea de reclamant, așa că față de cei doi frați A. și B.) recomandațiunea nu se poate adresa decât aceluia ce dorește încetarea stărei de indiviziune.

Susținându-se că nu se poate cere anularea unui act la care nu ai luat parte, se pierde — probabil — din vedere că acest principiu își găsește aplicațiunea numai atunci când nu este la mijloc nici un interes. Bunăoară : La vânzarea lui A. către C. nu se poate opune un oarecare D. ce nu are cu cei doi dintâi nici un raport juridic.

Dacă sunt întrebat ce interes are B., cred că îmi este destul a aminti că C. cu actul în buzunar, peste zece ani poate opune prescripția (lui B.) căci martorii sunt — Slavă Domnului — foarte eftini.

Să îmi fie îngăduit — în fine — a aminti, că atunci când este vorba de o simplă arendare (perfectă analogie) B. poate cere anularea contractului dintre A. și C. — părere necontestată de colegi — deși i s'ar putea recomanda acțiunea în valorificarea drepturilor de coproprietar.

Așa dar, sunt suficiente argumente care pledează pentru susținerea acțiunii în anulare; mai ales dacă se are în vedere că rezultatul final nu este de cât repunerea în situația inițială.

În ceea ce mă privește declar că nu voi abdica dela această părere însă promit colegilor — că la ocazie — în loc de a cere instanțelor judecătorești *anularea actului*, voi cere să se constate că *pârâtul nu are titlu* (act) întrucât deține numai dela unul din coindivizi.

CEEACE CRED CĂ ESTE TOT UNA.

I. Dumitrescu

Avocat

JURIRPRBDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Comisiunea constituită în conformitate cu art. 74 din Constituție și 9 din legea electorală

Incheierea din 29 Aprilie 1931

Președinția D-lui D. Volanschi, prim-președinte

I. N. Stambulescu cere a i se recunoaște calitatea de Senator de drept.

SENATOR DE DREPT.—Prim-președinte al Inaltei Curți de Casație.—
Condițiuni pentru recunoașterea calității de senator de drept.—
Art. 73 al. d și 74 din Constituția. Art. 7 și 9 din legea electorală.—
Art. 68 din legea de organizare judecătorească.

Deși potrivit art. 68 din legea de organizare judecătorească, Procurorul General al Casației are acelaș grad cu președintele de secțiune, însă cu toată această asimilare a gradului, cele două funcțiuni sunt și rămân deosebite, ast-fel că pentru a fi senator de drept în condițiunile art. 73 al. d. din Constituție, stagiul de 5 ani în funcția de Prim-Președinte, nu poate fi complectat de cât numai cu stagiul de președinte iar nu și cu acela de Procuror General al Curții de Casație.

No. 43.— Respinsă cererea făcută de către I. N. Stambulescu, fost prim președinte al Curții de Casație, pentru a-i se recunoaște calitatea de senator de drept.

Comisiunea fiind convocată în conformitate cu art. 74 din Constituție și art. 9 legea electorală, luând în discuție cererea D-lui I. N. Stambulescu, fost Prim-Președinte al acestei Inalte Curți, de a i se recunoaște potrivit art. 73 al. d. și 74 din constituție precum și art. 7 și 9 din legea electorală calitatea de senator de drept.

Având în vedere că art. 73 al. d. din constituție, reproduș întocmai de art. 7 din legea electorală, declară că dobândesc calitatea de senatori de drept foștii Pimi-Președinți ai Inaltei Curți de Casație și Justiție, cari au ocupat această funcțiune sau pe aceea de președinte la Casație cinci ani.

Având în vedere că din certificatul No. 11802/931 liberat de Ministerul Justiției, rezultă că D-l I. N. Stambulescu a funcționat la această Inaltă Curte în

următoarele funcțiuni: consilier de la 1 Aprilie 1910 până la 29 Septembrie 1923, Procuror General dela 29 Septembrie 1923 până la 7 Noembrie 1930 și Prim-Președinte dela 7 Noembrie 1930 până la 17 Februarie 1931 când a fost pus în retragere din oficiu pentru limită de vârstă, că dar domnia sa a ocupat funcțiunea de Prim-Președinte, mai puțin de cinci ani, și nu a ocupat deloc funcțiunea de președinte.

Având în vedere că art. 73 al. d. din constituție cerând ca condiție, spre a deveni senator de drept calitate de a fi fost Prim-Președinte la Inalta Curte timp de cinci ani putând fi complectat acest stagiul numai cu acel de președinte, petiționarul nu întrunește condițiile cerute de Constituție spre a fi proclamat senator de drept, că în zadar se invoacă faptul că, după art. 68 legea organizării judecătorească Procurorul General al Casației are acelaș grad ca președintele de secțiune, de oare ce după legea de organizare a asimilat, din punctul de vedere al gradului aceste două funcțiuni, ele sânt și rămân două funcțiuni deosebite; că art. 79 al. d. din constituție ne permițând împlinirea stagiului de cinci ani al Prim-Președintelui, decât cu stagiul făcut în funcțiunea de președinte de secție, și petiționarul ne îndeplinind această condiție, cererea sa urmează să fie respinsă.

Pentru aceste motive respinge 1).

Memoriul depus de d. I. N. Stambulescu: 1)

După articolul 73 aliniatul d, devin senatori de drept: Foștii Primi-Președinți ai Inaltei Curți de Casație, cari au ocupat această funcție sau pe aceea de președinte timp de 5 ani.

Articolul 50 legea organizării judecătorești din 1925, ca și toate legile dela 1909 încoace, deci legi anterioare Constituției hotărăște că: Procurorii de secție la Curte au grad de consilieri, iar Procurorii Generali au grad de președinte de secție la Curte, modificând articolul 42 dela 1890 care zicea că au rang, ceea ce a dat loc la discuție.

Articolul 68 al legii dela 1528, ca și legile anterioare, care se ocupă de ierarhia Judecătorească, arată la aliniatul 3 că Procurorul General al Casației ocupă locul imediat după Primul Președinte, iar la gradele stabilite de acelaș articol, se găsește trecut la gradul al 2-lea, adică în acelaș grad cu președinții de secție.

Interpretarea dată de Inalta Curte încă din 1920 în secții unite prin procesul său verbal din 7 Mai, interpretare asupra căreia n'a revenit, stabilește, pe temeiul articolului 46 și 190 din 1909, care cuprind aceleași dispoziții ca articolul 50 din 1928, că din punctul de vedere legal funcția de procuror la Casație este absolut egală, complect asimilată cu cea de consilier, și le recunoaște vechimea încă dela numirea lor ca procurori, ceea ce nu se poate concepe fără o egalitate, o asimilare complectă între funcția de procuror și cea de consilier.

Ca o consecință, expres arătată în sus zisul proces verbal, procurori au prezidat și prezidează și azi la Curțile de Apel și la Casație, pe toți consilierii numiți ulterior numirei lor ca procurori, deci și procurorul general, care are grad de președinte, prezidează pe toți prezenții dela data numirii lui ca procuror general.

Nici articolul 73 al. d. din Constituție, nici art. 7 al. e. din legea electorală din 1926, care se ocupă mai detaliat de condițiile cerute pentru a deveni senator de drept, nu cere ca funcția de președinte

de casație să fie efectivă, cum cere de exemplu aliniatul f. unde se arată expres că comandantii de armată să fi avut această comandă în mod efectiv.

În fine ultima lege, cea din 1631 Martie 5. asupra art. 109 legea organizării judecătorești, lege interpretativă, prin clarificarea acestui text întărește aceasta interpretare, adică ca procuror general dela casație are grad de președinte, chiar în ipoteza că nu are nici o vechime în gradul acesta. Constituția noastră din 1923, ori cât de rigidă ar fi în sensul că nu poate fi modificată fără anume forme, ca orice lege, nu poate pune decât principii, care la fiecare pas, cu ocazia aplicării lor, trebuiesc interpretate.

Așa Înalta Curte a dat interpretare art. 36 legea expropriării din regat, a art. 6 legea gazului Metan, etc., deci a interpretat diverse articole din constituție. După care norme însă se va face această interpretare ?

Ne existând alte norme, decât cele stabilite de doctrină, pentru interpretarea legilor ordinare, aceste norme vor servi și pentru a afla sensul articolelor din Constituție, care deși de o esență superioară, în definitiv, tot o lege este.

Cea mai de căpetenie regulă de interpretare admisă de doctrina unanimă, este analogia, în caz că legea, deci și Constituția nu se pronunță asupra unui punct.

Astfel când legiuitorul constituant zice prin art. 73 al. d că devin senatori de drept: Primii Președinți, cari au ocupat această funcție sau cea de președinte, din moment ce fără discuția posibilă Procurorul General al Casației are grad de președinte; adică funcția sa este identică, complect asimilată cu cea de președinte, urmează neapărat că stagiul de procuror general trebuie ținut în seamă; căci nu există nici un motiv a 'l înlătura.

Prin această argumentație, nu se poate obiecta, că se introduce în art. 73 al Constituției ceva nou, ci numai se constată că în cuvântul, în noțiunea de președinte întrebuintată de constituant intră fără îndoială și cuvântul sau noțiunea de procuror general care cu mult înainte de Constituție era asimilat cu președinții de secție.

Nu se poate zice că din moment ce legiuitorul vorbește de președinte exclude pe procurorul general; căci acest argument *à contrario*, cuprins în adagiul latin *qui dicit de uno negat de altero* este unanim respins de doctrină ca periculos.

Singurul caz când acest argument este acceptat este în ipoteza unei legi de excepție, restrictivă de drepturi, și grin argumentul a *contrario* se tinde a se reveni la dreptul comun.

În speță dacă s'ar putea susține că Constituția, e o lege specială, ea nu e nici de excepție nici restrictivă de drepturi.

Nu cunosc autor de drept, care să susțină această teorie.

Din contra Constituția proclama drepturile cetățenilor, ea formează dreptul comun în materie de dispoziții constituționale, așa că argumentul a *contrario* nu poate avea aplicația.

Mai mult decât atât, din examinarea art. 67—73 din noua Constituție, spre deosebire de vechea Constituție, reese că legiuitorul nou nu a pus ca regulă generală că senatorii se aleg numai prin vot, pentru ca ceilalți desemnați altfel, să fie considerați că se găsesc în excepție, și ca atare să fie loc la stricta interpretare.

Așa art. 67 arată expres că Senatul se compune din senatori aleși și senatori de drept; senatori aleși prin vot universal și prin vot restrâns, iar

senatorii de drept, formează obiectul a nu mai puțin de 12 aliniate cuprinse în art. 69—73 din Constituție. Cum s'ar putea susține că la regula, care după art. 67 rezultă că nu e generală, în sensul că senatorii nu se aleg numai prin vot, să existe nu mai puțin de 12 feluri de excepții ?

Nu există deci regula generală, deci nu e loc la excepții, ci mai multe reguli, mai multe principii după care se compune Senatul, deci nu e loc la o interpretare restrictivă, ca în cazul unei dispoziții unice și excepțională la dreptul comun.

Alt-fel ar fi să se dea o interpretare literală, sau cum o numesc autorii *judaică*, la o regulă că formează dreptul comun în materie constituțională.

În fine pentru a ilustra chestia printr'un exemplu, să ne întrebăm ce ar fi răspuns legiuitorul constituant, dacă lui i s'ar fi pus această întrebare, adică poate un prim-președinte al Casației, care funcționând și ca președinte aproape cinci ani, poate el cere să completeze, cele câteva luni sau zile chiar, ce îi lipsesc cu stagiul de procuror general ?

Cine s'ar încumeta a susține că răspunsul legiuitorului ar fi altul decât acela că: procurorul general având funcția declarată identică asimilată absolut, prin legile anterioare Constituției cu cea de președinte de secție la Casație, stagiul său de procuror general este perfect legal că fiind echivalent cu cel de președinte de secție la Casație.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 14 Ianuarie 1931

Președinția D-lui Șt. Mladoveanu, președinte

Banca de Scont al României cu C. D. Creangă

CONT - CURENT. - ELEMENTELE ESENȚIALE ALE ACESTUI CONTRACT. - CARACTERIZAREA LUI. - ART. 370—373 CODUL COM.

În raporturile ce decurg din contractul de cont-curent, nici una din părțile contractante nu se desemnează dela început ca creditor sau debitor exclusiv și nici nu se comportă ca atare în decursul executării contractului, ci fie care contoposte în persoana sa în mod indivizibil ambele calități de creditor și debitor; iar aceasta situațiune nu încetează decât la închiderea comptului, operațiune finală, care diferențiază pe creditor și debitor, făcând ca cele două mase omogene de credit și de debit, să se compenseze și să dea loc la soldul creditor, pentru care există acțiune în justiție.

No. 33. — Respins recursul făcut de către Banca de Scont a României în contra sentinței cu No. 1466/929 a Tribunalului Ilfov S. I comercială în proces cu C. D. Creangă.

Curtea deliberând,

Având în vedere că din sentința supusă recursului se constată în fapt următoarele :

Intimatul C. D. Creangă, având nevoie de a-și procura inventar agricol, a cerut recurentei Banca de Scont a României să i acorde un împrumut prin deschidere de cont curent, adică treptat pe măsura trebuințelor, până la concurența sumei de 200.000 lei, majorată apoi la 545.000 lei, cu dobânda de 12 %, împrumut la care Banca a convenit, des-

chizându-i creditul solicitat. În baza acestui aranjament, Banca remitează acreditatului, la cerere, diverse sume de bani, pe baza de cekuri sau alte ordine de plată, cu dobândă convenită, iar acreditatul făcea, la rându-i, pe măsura posibilităților sale de plată, și prin derogare dela art. 1101 cod. civil, restituiri de sume pentru acoperirea împrumutului. După câțiva ani de asemenea operațiuni, lichidându-se socotelile, Banca de Scont a pretins intimatului să-i plătească un rest de 38.400 lei, ca sold debitor în sarcina împrumutului, sumă care însă, în ultima analiză, reprezintă procente la dobânzile capitalizate la anume intervale, prin soldări de conturi trimestriale, potrivit sistemului de operațiuni caracteristic contractului de cont curent;

Intimatul refuzând plata acestei sume, pe motiv că în raportul lor juridic nu era vorba de un contract de cont curent, ci de un simplu împrumut — evident de natură comercială, dar fără nici o clauză de anatocism, — Judecătoria de ocol, ca primă instanță, a admis acest mod de a vedea și a respins acțiunea Băncii, soluțiune menținută, pentru aceleași motive și de Tribunal, prin sentința atacată azi cu recurs;

Având în vedere că, prin motivele de casare, recurenta pretinde că raportul juridic dintre ea și intimat, în situațiunea de fapt arătată mai sus, întrunește elementele unui contract de cont curent, fiind reciprocitate de remiteri și că instanțele de fond numai prin denaturarea acestui contract l-a considerat ca împrumut sau deschidere de credit în cont curent; că, de altminteri — susține recurenta, — oricare ar fi natura juridică a contractului, căruia nu i se poate tăgădui caracterul lui comercial, este cert că în tot intervalul de patru ani, cât au durat operațiunile de remiteri și restituiri de sume, intimatul a primit la fiecare trei luni extrase de cont, în care dobânda sumelor remise era calculată trimestrial și raportată la capitalul producător de dobânzi, fără ca el (intimatul) să facă obiecțiuni asupra acestui mod de calcul, ceea ce înseamnă că a convenit să i se aplice anatocismul permis de lege în transacțiunile comerciale. Făcând această remarcă, Banca recurentă impută Tribunalului că nu s'a ocupat de această chestiune, deși a invocat-o în susținerea acțiunii și apelului său;

Considerând că, în principiu, ceea ce caracterizează contractul de cont-curent și îl diferențiază de alte contracte, în special de împrumutul încheiat în forma — uzuală în practica bancară — a deschiderii de credit în cont curent, cu care prezintă analogie, fără însă a se confunda, este reciprocitatea de credit ce părțile își acordă în mod contemporan, astfel că la încheierea contractului, acela care va rezulta creditor să poată cere numai diferențe între debit și credit; că, prin urmare, în raporturile ce decurg din contractul de cont curent, niciuna din părțile contractante nu se desenează dela început ca creditor sau ca debitor exclusiv și nici nu se comportă ca atare în decursul executării contractului, ci fiecare contopește în perosana sa în mod indivizibil ambele calități: de creditor și debitor; că această situațiune încetează numai la încheierea contului, operațiune finală care diferențiază pe creditor de debitor, făcând ca cele două mase omogene, de credit și debit, să se compenseze și să dea loc la soldul creditor, pentru care există acțiune în justiție;

Considerând că în speță instanțele de fond constată că, în raportul juridic dintre părțile în litigiu, singura dintre aceste părți care apare dela început și se comportă din cursul contractului ca creditor, acordând celeilalte părți creditul necesar, fără a-l solicita, este Banca recurentă; ca în această situațiune de fapt neexistând reciprocitate de credit, lipsește unul din elementele esențiale ale contractului de cont curent, și deci convențiunea dintre Banca de Scont și C. D. Creangă nu poate fi socotită ca atare;

Considerând că această convențiune, încheiată în condițiunile mai sus expuse, întrunește, cum în mod juridic argumentează instanțele de fond, — elementele contractului de împrumut în forma unei deschideri de credit în cont curent, creditul fiind abordat în mod unilateral de Banca împrumutătoare;

Că, dacă această formă sau modalitate de împrumut necesitează, pentru regularitatea operațiunilor băncii creditoare, sistemul contabil al contului curent, această împrejurare nu modifică întru nimic natura juridică a contractului de împrumut și nu poate atribui împrumutatului calitatea de corentist, din moment ce el nu înțelege să se oblige ca atare;

Considerând că în speță instanțele de fond constată în fapt și motivează că intimatul nu a înțeles să încheie cu Banca de Scont un contract de cont curent și nici să ratifice extrase de cont ce i se trimiteau trimestrial, ci să facă un simplu împrumut cu o dobândă anume convenită, protestând ori de câte ori s'a i dat ocaziunea, asupra modului cum Banca, în mod unilateral și fără voința sau aprobarea sa, calculă în acele extrase de cont dobânzi mai mari decât cea convenită;

Că, față de aceste împrejurări de fapt, instanțele de fond caracterizând raportul juridic dintre părți ca contract de împrumut, prin deschidere de cont curent, prin aceasta au dat o justă și legală calificare contractului în discuțiune;

Considerând apoi că, chestiunea de a se ști dacă intimatul, încheind cu Banca un asemenea contract de împrumut — incontestabil de natură comercială — a înțeles să i se aplice anatocismul, este deasemenea o chestiune de fapt pe care instanțele de fond o rezolvă motivat, constatând lipsa oricărei clauze sau obligațiuni din partea debitorului în acest sens;

Că, dar, motivele de casare fiind neîntemeiate, recursul urmează a se respinge.

Pentru aceste motive respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. V-a

Audiența dela 16 Octombrie 1931

Preșidenția D-lui Pandele Theodorescu, consilier

David Abramovici cu Soc. Anonimă de Asigurări
Franco-Română

APEL. — SENTINȚĂ DATĂ ÎN MATERIE DE CONTESTAȚIE. — DE CÂND ARE A FI SOCOTIT TERMENUL DE APEL. — ART. 318 ȘI 402 PR. CIVILĂ. — ART. 52 DIN LEGEA PENTRU ACCELERAREA JUDECĂȚILOR
DIN 1929

În materie de contestație, termenul de apel pre-

văzut de art. 402 pr. civilă și redus la 15 zile prin art. 32 din noua lege pentru accelerarea judecăților, continuă să curgă tot dela pronunțarea sentinței, astfel după cum prevede dispozițiunile speciale ale art. 402 pr. civilă.

No. 195. — Respins ca tardiv apelul făcut de către David Abramovici în contra sentinței cu No. 3774/929 a Trib. Ilfov S. II comercială dată în proces cu Societatea Anonimă de Asigurări Franco-Română.

Curtea,

Asupra apelului de față făcut de către David Abramovici în contra sentinței cu No. 2774 din 1929 a Tribunalului Ilfov S. II comercială.

Având în vedere că înainte de a se da cuvântul părților pentru discuția în fond a acestui apel, intimata Societatea Anonimă de Asigurări Franco-Română, ridică incidentul de tardivitate a apelului, pe motiv că a fost introdus peste termenul de 15 zile dela pronunțarea sentinței Tribunalului, prin care i s'a admis contestația, anulându-se sentința aceluși Tribunal cu No. 808/928 cum și titlul executor cu care a fost investită.

Având în vedere că apelantul David Abramovici se opune la admiterea acestui incident, susținând că potrivit legii pentru accelerarea judecăților din 1929, dacă termenul de apel a fost redus la 15 zile, curgerea lui însă se socotește de la comunicarea hotărârei supusă apelului, iar dacă legiuitorul a exceptat dela această regulă, legile și procedurile speciale în care s'ar prevede că termenul se va socoti dela pronunțarea hotărârei, în aceste excepțiuni nu poate intra și cazul de față, care fiind reglementat în privința termenului de apel și a socotirii lui, de procedura civilă, urmează să fie supus dispozițiilor generale din art. 32 legea accelerării, potrivit căroră termenul de apel în materie contencioasă civilă și comercială este la 15 zile și curge dela comunicare.

Considerând că într'adevăr potrivit art. 32 din noua lege a accelerării, termenul de apel redus la 15 zile în materie contencioasă civilă și comercială se va socoti dela comunicarea hotărârei supusă apelului, însă adaogă acest text, în cazurile când legi sau dispozițiuni speciale prevăd că termenul de apel curge dela pronunțare, și în urma legii pentru accelerare, termenul de apel se va socoti tot dela această dată.

Considerând că în procedura civilă după ce în articolul 318 se prevede că termenul de apel este de două luni dela comunicare pentru hotărâri date, fie față cu părțile, fie în lipsă, în art. 402 de sub capitolul „Contestații asupra execuției silite” se prevede că termenul de apel în contra sentințelor Tribunalului date în asemenea contestații este de o lună dela data pronunțării sentinței, ceea ce evidențiază că față de art. 318 care stabilește regula de drept comun cu privire la termenul de apel în materie civilă, art. 402 pr. civilă privitor la termenul de apel în materie de contestație, cuprinde dispozițiuni speciale în sensul art. 32 al. 2 din legea accelerării, astfel că urmează a se decide că în materie de contestație termenul de apel prevăzut de art. 402 pr. civilă și redus la 15 zile prin art. 32 din noua lege pentru accelerarea judecăților, va continua însă să curgă tot dela pronunțarea sentinței, astfel după cum prevede dispozițiile speciale ale art. 402 pr. civilă.

Că deci pentru aceste considerațiuni, incidentul

ridicat de către intimata în apel, este întemeiat și prin urmare apelul făcut de către David Abramovici are a fi respins ca tardiv.

Semnați: *Pandele Theodorescu, D. Cernescu, S. Rădulescu.*

TRIBUNALUL ILFOV S. IV CIV. COR.

Audiența de la 30 Aprilie 1931

Președinția D-lui Victor Popovici, judecător

Profira Dr. Petrini Galați cu Aurora Macovei și alții.

VANZARE. — NEPLATA RESTULUI DE PREȚ. — STIPULAREA PACTULUI COMISORIU ÎN CE PRIVEȘTE EXECUTAREA ACTULUI, — DACĂ VÂNZĂTORUL ARE DREPTUL SĂ CEARĂ ȘI REZILIEREA VÂNZĂREI. — ABANDONAREA CEREREI DE EXECUTARE A ACTULUI DE VÂNZARE. — ACȚIUNE ÎN REZILIERE. — DREPTUL VÂNZĂTORULUI DE A O EXERCITA. — ART. 1021 COD CIVIL.

CONTESTAȚII — RENUNȚARE LA URMĂRIRE. — RENUNȚAREA IMPLICITĂ LA EFECȚELE HOTĂRĂRILOR DATE CU OCAZIA URMĂRIREI. — DACĂ ACELE HOTĂRĂRI MAI POT AVEA AUTORITATEA LUCRULUI JUDECAT.

REFORMA AGRARA. — VÂNZARE. — STIPULAȚIUNEA PRIN CARE CUMPĂRĂTORUL E ÎNDATORAT A ACHITA RESTUL DE PREȚ ÎN NUMERAR. — DACĂ E CONTRARĂ ORDINEI PUBLICE. — NULITATE. — ART. 75 ȘI 76 DIN LEGEA AGRARĂ.

1. Dacă părțile au sancționat cu pactul comisoriu neplata restului de preț, în ce privește executarea actului, de aci nu se poate deduce, fără o declarațiune expresă de renunțare, că au înțeles să renunțe la dreptul de a cere și rezoluțiunea vânzării, fiind-că potrivit art. 1021 cod civil, partea în privința căreia angajamentul nu s'a executat, are alegerea, sau să ceară executarea contractului sau să ceară rezoluțiunea lui cu daune interese; iar partea care a ales una din aceste căi, liberă este să o abandoneze și să recurgă la cealaltă, din moment ce amândouă duc la același rezultat, realizarea dreptului său.

2. Contestațiile fiind apărări la urmărire, cu care formează un tot, renunțarea la calea urmăririi implică și renunțarea la efectele tuturor hotărârilor date cu ocaziunea acestei urmăririi, astfel că acele hotărâri nu mai pot fi invocate ca autoritate de lucru judecat.

3. Față de principiile cari se degaje din art. 76 al. 1 legea agrare. clauza prin care, proprietarul vânzător a stipulat ca restul de preț să i fie achitat de cumpărător în numerar ori cari ar fi dispozițiunile legilor agrare prezente sau viitoare, este nulă de oare-ce contravine unei dispozițiuni de ordine publică, urmând deci ca și această creanță să fie achitată tot prin rentă de expropriere.

No. 480. — Respinsă ca neintemeiată acțiunea intentată de Profira Dr. Petrini Galați în proces cu Aurora Macovei și alții.

S'au ascultat D-nii avocați I. Redler și Gr. Conduratu pentru reclamantă și I. Birnberg și Râmniceanu pentru pârâți.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de Profira

Dr. Petrini-Galați, domiciliată în București, Str. N. Filipescu No. 31, în contra lor: Aurora Macovei și N. C. Macovei, personal și ca soț pentru autorizare, Ștefan Sendrea, personal și ca tutore al minorului său fiu St. Sendrea, cu domiciliul în București, str. Clopotarii Vechi No. 4 și Adina Bildirescu, fostă Sendrea, cu autorizația soțului său Lucian Bildirescu, pentru rezilierea contractului de vânzare, autentificat de Tribunalul Ilfov S. Notariat la Nr. 2722 921.

Având în vedere actele din dosar, susținerile părților și concluziunile scrise depuse la dosar;

Având în vedere că în fapt se constată următoarele :

Prin actul de vindere-cumpărare, autentificat de Trib. Ilfov Secția Notariat la No. 2722 din 14 Februarie 1921, reclamanta Profira Dr. Petrini-Galați, vinde Inginerului N. C. Macovei moșia Vasilați, pendinte din Comuna Vasilați Popești Jud. Ilfov, cu toate clădirile și îmbunătățirile aflate pe moșie afară de 128 hectare, expropriate de Stat, în baza legii agrare din 1918, cu prețul de 1.064.000 lei, care urma să se plătească în modul următor 120.000 lei s'a depus la Casa de Depuneri, sub recipisa No. 45279 din 11 Februarie 1921 ca fond total, 180.000 lei s'a primit la autentificare, 200.000 lei urma să se plătească la 1 Octombrie 1921 în numerar, iar restul de 564.000 lei urma să fie achitați tot în numerar la 23 Martie 1925.

Că, pentru sumele datorate, părțile au convenit ca N. Macovei să plătească o dobândă anuală de 6%, în două rate egale, la 23 Martie și la 23 Septembrie al fiecărui an.

Deasemenea se mai stipulează în act, că, pentru garantarea restului neplătit din prețul vânzării și a procentelor ce eventual s'ar datora, vânzătoarea își rezervă asupra moșiei vândute privilegiul prevăzut de art. 1740 c. civ., în afară de 50 hectare care rămân libere și de acest privilegiu, spre a se putea face schimb cu o porțiune egală în valoare din moșia Parepa, proprietatea Aurorei Macovei, soția cumpărătorului, -- iar, la punctul 14 din acest act se prevede, că părțile au convenit, că din momentul autentificării acestui act, vânzătoarea nu-și ia nici o răspundere pentru cazul că s'ar face vre-o nouă expropriere pentru teren arabil sau islaz, iar în caz de o asemenea expropriere, vânzătoarea nu va fi obligată a primi în scrisuri sau obligațiuni fie ale Statului, fie ele special întocmite chiar dacă aceasta va fi prevăzută în vre-o lege specială, întrucât moșia s'a vândut contra numerar, căci astfel au convenit părțile contractante.

Având în vedere că, după ce a avut loc această vânzare intervine a doua expropriere în baza legii agrare din Iulie 1921, în baza căreia se expropriază încă o parte din moșia Vasilați, expropriere ce rămâne definitivă prin deciziunea No. 7 din 28 Februarie 1925, a Comisiunii Județene de expropriere, prin care se expropriază definitiv, încă o

parte din moșia Vasilați, lăsându-se pe seama proprietății o cotă intangibilă de pământ de cultură de 100 ha.

Având în vedere, că în unul 1923, adică în timpul când se efectua cea de a doua expropriere, prin actul sub semnătura privată transcris la Tribunalul Ilfov sub No. 5126 din 28 Aprilie 1923, Nicolae Macovei, vinde soților Ștefan Șendrea, moșia Vassilați Popești su toate îmbunătățirile și clădirile aflătoare pe ea, determinându-se prin act că se vinde o suprafață de 216 hectare, pe prețul de 10.000 lei hect. în care nu intra suprafața de 50 ha. teren arabil, ce Nicolae Macovei, o dădu-se soției sale prin actul de schimb aut. de Trib. Ilfov Secția Notariat la No. 11283 din 25 Mai 1921, însă, garantându-se de către vânzător, că, oricare ar fi rezultatul celei de a doua expropriere, va rămâne cumpărătorilor cel puțin 100 ha. teren arabil.

Că, în acest act, se specifică, că privilegiul reclamantei Profira Dr. Petrini-Galați, de 564.000 lei trece asupra soților Șendrea, care se obligă să-l achite la termen, cu procentele convenite de 6% pe an, cu începere dela 23 Martie 1922, însă spre deosebire de prima vânzare, cumpărătorii își fac toate rezervele în ce privește această plată, declarând, prin act, că înțeleg, să se prevaleze de toate dispozițiunile legilor agrare, atât în ce privește plata privilegiului cât și a procentelor.

Având în vedere, că prin actul de donațiune, sub semnătură privată, din 3 Decembrie 1928, soții Șendrea, despărțiți în urmă prin divorț, dăruiesc această moșie fiului lor minor Ștefan St. Șendrea.

Având în vedere că la termenul fixat prin contract, 23 Martie 1925, soții Șendrea, neachitând reclamantei, restul de 564.000 lei, aceasta, învestește actul cu formulă executorie, și cere, scoateți rea în vânzare a moșiei Vasilați, pentru realizarea creanței sale.

Că, în contra acestei urmăriri, Ștefan Șendrea și Adina Colibășeanu fostă Șendrea, fac contestație, susținând că potrivit art. 76 al. ultim din legea agrară, acțiunea este prematură, deoarece nu s'a consemnat încă prețul exproprierei și în al doilea rând, că prețul urmează a fi plătit în rentă de expropriere conform dispozițiunilor legii agrare, iar nu în numerar, astfel că reclamanta trebuie să aștepte distribuirea rentei pe calea ordonanței prezidențiale prevăzut de Art. 76 din legea agrară și numai în caz, când nu s'ar acoperi creanța sa din această rentă, urmează să urmărească partea din moșie rămasă neexpropriată, iar în ce privește clauza inserată în act, prin care, s'e stipulat că se renunță la avantajile oricărei legi de expropriere ce va veni în viitor, ea este nulă, contravenind unei legi de ordine publică.

Având în vedere că atât Tribunalul Ilfov S. No. tariat, prin sentința No. 216/925, cât și Curtea de Apel din București S, I-a. prin deciziunea No 286/926, au admis contestația, stabilind că, este

rocoul a se suspenda urmărirea până la consemnarea prețului pământului expropriat.

Că, în contra acestei deciziuni, făcându-se recurs, Înalta Curte de Casație S. II-a, prin deciziunea No. 336 din 9 Noembrie 1928, casează deciziunea Curții de Apel din București S. I-a, stabilind că dispozițiunile art. 75 și 76 din legea agrară nu sunt dispozițiuni de ordine publică, ci ele fiind create în favoarea proprietarilor expropriați, ei pot renunța la efectul acestor dispozițiuni.

Că procesul venind din nou spre judecare după easare, în fața Curții de Apel S. II-a, aceasta, prin deciziunea sa cu No. 181 din 26 Martie 1930, hotărăște, conform principiilor stabilite de Înalta Curte, că dispozițiunile art. 75 și 76 din legea agrară, nefiind de ordine publică, se poate renunța chiar anticipat la efectele lor, astfel că plata urmând să se facă în numerar, contestația îndreptată contra urmăririi începută de reclamanta, este nefondată și o respinge ca atare, urmând să se continue vânzarea prin licitație publică a moșiei.

Având în vedere că în contra acestei deciziuni, Ștefan Șendrea și Adina Bildirescu, fostă Șendrea, au făcut recurs, care se găsește și astăzi pendinte în fața Înaltei Curți de Casație S. II-a.

Având în vedere, că între timp, reclamanta Profira Dr. Petrini Galați, prin petițiunea din 19 Iulie 1930, adresată Tribunalului de Notariat, declară că nu mai stăruie în vânzarea prin licitație publică a moșiei Vasilași și că înțelege să ceară rezilierea vânzării pentru neplata restului de preț.

Intr'adevăr, la 4 August 1930, reclamanta introduce acțiunea de față, cerând să se declare reziliat actul de vindere-cumpărare din 14 Februarie 1921, pentru neplata restului de preț de 564.000 lei și a procentelor de la 26 Martie 1924.

Având în vedere că la această acțiune părătul N. Macovei, a făcut următoarele obiecțiuni: a), că reclamanta prin actul de vânzare, la punctul 10 a reglementat modul de realizarea creanței sale, stabilind că, în caz de neplată, va investi cu titlu executor actul și fără somațiune sau chemare în judecată, va putea cere scoaterea în vânzare a moșiei, ceiace, susține părătul Macovei, în intenția părților a fost de a se exclude posibilitatea rezoluțiunei, — b) chiar, în această ipoteză, din moment ce a ales calea executării și a și obținut hotărârea Curții de Apel, nu mai poate abandona această cale și să ceară rezoluțiunea vânzării, fiindcă, reclamanta a exercitat, dreptul său de opțiune, alegând calea executării, astfel că, în speță există autoritate de lucru judecat în această privință.

Având în vedere că, într'adevăr, în actul de vânzare intervenit între Profira Dr. Petrini Galați și N. Macovei, se specifică la punctul 10 din contract, că, în caz de neplată a capitalului sau a dobânzilor, actul va fi investit cu formulă executorie și fără somațiune sau chemare în judecată,

va putea urmări și scoate în vânzare moșia, în afară de cele 50 ha., pentru despăgubirea sumelor ce i se datorează;

Că, dacă părțile au sancționat cu acest pact comisoriu neplata restului de preț, în ce privește executarea actului, nu se poate deduce de aci, fără o declarațiune de renunțare expresă, că au înțeles să renunțe la dreptul de a cere și rezoluțiunea vânzării, fiindcă, potrivit art. 1021 din cod civil partea, în privința căreia angajamentul nu s'a executat, are alegerea, sau să ceară executarea contractului, sau să ceară rezoluțiunea lui cu daune interese.

Că, din moment ce condițiunea rezolutorie, este totdeauna sub înțeleasă, în contractele sinalagmatice, în caz când una din părți nu-și îndeplinește angajamentul său, este de la sine înțeles, că dreptul de a cere rezoluțiunea contractului, partea îl are, în baza acestor principii, fără a fi nevoie de nici o altă mențiune în contract.

Și atunci, dacă părțile, prin înserarea pactului comisoriu au dat actului puterea unei hotărâri judecătorești, în ce privește executarea sa, de aci nu se poate deduce, că a renunțat implicit la dreptul de a cere rezoluțiunea, fiindcă acest drept îl are, în baza art. 1020 și 1021 c. civ., — bine înțeles însă că, în ce privește rezoluțiunea, actul nu va mai avea puterea unei hotărâri judecătorești, ci va trebui ca justiția să constate culpa și să declare rezilierea, — dar să se deducă, din faptul, că părțile nu au sancționat cu pact, comisoriu expres și rezilierea, că au renunțat la dreptul în sine, când acest drept îl are, chiar dacă nu se face nici o mențiune în act în această privință, ar fi să se înlătore efectele principiilor cuprinse în art. 1020 și 1021, și să se denatureze cu totul voința părților contractante.

Având în vedere și susținerea părătului N. Macovei, ca din moment ce reclamanta a ales calea executării și a și obținut hotărârea Curții de Apel prin care se respinge contestația făcută contra urmăririi, nu mai poate cere astăzi rezoluțiunea, fiindcă în acest caz, a exercitat de dreptul său de opțiune, alegându-și calea executării.

Având în vedere că și această obiecțiune este nefondată, căci din moment ce potrivit art. 1020 și 1021 c. civ. partea, în privința căreia angajamentul nu s'a îndeplinit, are alegerea, de a cere, fie executarea contractului, dacă mai e posibil, fie rezilierea lui, nu există nici o rațiune, de a împiedica partea, care a ales una din aceste căi, să o abandoneze și să recurgă la cealaltă, din moment ce amândouă duc la același rezultat, realizarea dreptului său;

Că, din moment ce condițiunea rezolutorie tacită, neoperând de plin drept și nerezultând decât din neexecutarea dovedită a contractului, nimic nu se opune, că, creditorul, să uzeze de acțiunile sale — executarea sau rezilierea — în ordinea, pe

care el o crede mai avantajoasă intereselor sale, sau să înceapă, prin una din ele și să sfârșească prin cealaltă, fără a se putea deduce de aci, preținse renunțări implicite.

Având în vedere că părții Aurora și N. Macobei, au invocat în sprijinul acestei susțineri și faptul că, din moment ce reclamanta a început executarea și s'au obținut hotărâri judecătorești, aceste hotărâri se opun cu autoritate de lucru judecat, ce leagă părțile cari au figurat în acele instanțe, și la efectele cărora nu se mai poate renunța.

Intr'ădevăr din expunerea de fapt, s'a văzut că îndată ce reclamanta a cerut scoaterea în vânzare, prin licitație publică a moșiei Vasilați, Ștefan Șendrea și Adina Colibășeanu, azi Bildirescu, au făcut contestație, susținând că vânzarea trebuie suspendată până se va depune prețul exproprierii, deoarece conform art. 75 și 76 din legea agrară, creditoarea reclamantă, urmează să primească prețul în rentă, iar nu în numerar și numai în măsura, în care nu va putea fi despăgubită din această rentă, va continua vânzarea restului din moșia rămasă neexpropriată.

Că Tribunalul Ilfov S. Notariat prin sentința No. 216/925 și Curtea de Apel din București Secția I-a prin deciziunea No. 226/926, au admis contestația, stabilind că e locul să se suspende urmărirea până la consemnarea prețului exproprierii, și că, clauza, prin care părțile, renunțau anticipat la efectele legii agrare oin Iulie 1921, este nulă, deoarece contravine unei legi de ordine publică.

Că, făcându-se recurs de către reclamantă, Inalta Curte de Casație S. II-a, prin deciziunea No. 336 din 1928, casează deciziunea Curții, hotărând: că, prețul trebuie plătit în numerar, deoarece dispozițiile legii agrare, fiind dispozițiuni de favoare pentru proprietarii expropriați, ei pot renunța la ele, chiar anticipat, și după această casare, procesul venind diu nou în Judecata Curții de Apel S. II-a, această instanță, prin deciziunea No. 181/930, respinge contestația făcută de St. Șendrea și fosta sa soție, dând o hotărâre conform principiilor, stabilite prin deciziunea Inaltei Curți.

Că, în contra acestei deciziuni St. Șendrea și Adina Bildirescu, au făcut din nou recurs, care se găsește și astăzi pendinte în fața S. II-a a Inaltei Curți de Casație.

Având în vedere că din moment ce reclamanta a renunțat la calea urmăririi, implicit a renunțat și la efectele hotărârilor obținute, căci contestațiile fiind apărări la urmărire, fac un tot cu ea, și renunțarea la urmărire, implică și renunțarea la toate hotărârile obținute în validarea acelei urmăririi.

Pe de altă parte, nu poate fi autoritate de lucru judecat, nemai existând același obiect al acțiunii, deoarece, în primelă se urmărea direct și imediat plata prețului, adică executarea contractului, pe când în acțiunea de față, obiectul este rezilierea vânzării.

Că astfel fiind, faptul că, în urmărirea făcută

s'au obținut aceste hotărâri, nu poate împiedica pe reclamantă să abandoneze calea executării contractului și să înceapă pe aceea a rezilierii.

Având în vedere că părții Ștefan Șendrea și Adina Bildirescu, asupra cărora a trecut obligația de a plăti privilegiul reclamantei, a susținut în prim rând, că potrivit art. 75 și 76 din legea agrară, dreptul creditorilor ipotecari se exercită numai asupra prețului consemnat în rentă la Casa de Depuneri și Consemnațiuni, iar nicidecum nu poate fi plătit în numerar, iar orice derogare, prin convențiune dela acest principiu este nulă, deoarece contravine unei legi de ordine publică, iar, în al doilea rând, că împărțirea rentei de expropriere, cât și tabloul de ordine al creditorilor ipotecari ai moșiei expropriate, făcându-se după depunerea prețului, pe cale de ordonanță prezidențială, cu citarea părților, reclamanta trebuie să aștepte mai întâiu consemnarea rentei de expropriere, dată până la care orice executare este suspendată;

Având în vedere că potrivit art. 75 din legea agrară, dacă proprietatea din care se face expropriere, este ipotecată atât Creditului Funciar cât și altor creditori, creanța Creditului se va regula conform art. 74, iar ipotecile celelalte, precum și privilegiul ce l'ar avea proprietarul anterior pentru prețul vânzării, prin derogare dela lege sau convențiune, rămân de drept desființate în întregul lor deasupra porțiunii expropriate, iar potrivit art. 76 al. 1 din aceeași lege, în caz când proprietatea este ipotecată numai altor persoane decât Creditului Funciar, atunci creanțele ipotecare, prin derogare dela lege sau convențiune, rămân de drept desființate asupra porțiunii expropriate, și drepturile creditorilor ipotecari se exercită numai asupra prețului în rentă, consemnat la Casa de Depuneri și Consemnațiuni.

Având în vedere că prin aceste texte, reglementându-se modul de lichidare a creanțelor privilegiate și a ipotecilor, aflate asupra moșiei expropriate, în cazul când acești creditori sunt în concurs cu Creditul Funciar și în cazul când concursul este numai între creditori particulari, s'a prevăzut că, în ce privește creanțele particularilor, prin derogare dela legi sau convențiunea părților, privilegiile și ipotecile rămân de drept desființate asupra porțiunii expropriate, iar drepturile acestor creditori se vor valorifica numai asupra prețului exproprierii consemnat la Casa de Depuneri, și nu se răsfrâng asupra porțiunii rămase neexpropriată, decât după ce în prim rând, s'ar epuiza renta sau numerariul depus drept preț la Casa de Depuneri printr'o împărțire proporțională între toți creditorii ipotecari și privilegiați.

Că prin această măsură, care stabilește achitarea în rentă a creanțelor ipotecare ce grevau proprietățile expropriate legiuitorul a căutat să vină atât în ajutorul proprietarilor expropriați, cât și în ajutorul Statului.

Intr'adevăr, a venit în ajutorul proprietarilor, fiindcă a impus și creditorilor privilegiați sacrificiul exproprierei, obligându-i să primească valoarea creanței lor, în rentă de expropriere, valoarea nominală drept valoare reală, achitându-se astfel datoriile ce grevau moșiile expropriate, într'o monedă destul de scăzută.

Pe de altă parte, a venit și în ajutorul Statului prin faptul că forțând pe creditor să primească rentă de expropriere, a împiedicat scoaterea în vânzare a moșiilor, căci, în acest caz, proprietarii expropriați, pentru a împiedica vânzarea moșiilor ce le-au mai rămas, ar fi vândut pe piață toată renta ce ar fi încasat-o, pentru a-și achita datoriile, astfel că, s'ar fi aflat pe piață, la un moment dat, un număr enorm de asemenea titluri ce ar fi scăzut considerabil valoarea lor, deja destul de scăzută, și Creditul Statului ar fi fost serios sdruncinat.

Iată prin urmare că prin aceste dispozițiuni ale legii agrare, nu s'a căutat să se protegiască, o anumită categorie socială ci se privește un interes social mai înalt, un interes superior al Statului, adică, creditul său, și este evident, că orice dispozițiune menită a salvagarda un asemenea interes superior de stat, este o dispozițiune de ordine publică, dela care nu se poate deroga prin convențiuni particulare, mai ales când aceste convențiuni sunt anterioare legii.

Având în vedere că din cele expuse rezultă, în prim rând, că, orice creanță asupra moșiei expropriate trebuie plătită în rentă de expropriere, fiindcă, Statul uzând de facultatea ce-i acordă art. 69 din lege, a plătit până în prezent toate expropriierile numai în rentă, iar în al doilea rând, că orice convențiune derogatorie dela acest principiu este nulă de drept.

Având în vedere că, față cu principiile ce se degajează din art. 76 a legii agrare, clauza prin care reclamanta a convenit la 14 Februarie 1921, să fie achitată în numerar oricari ar fi dispozițiunile legilor agrare prezente sau viitoare, este nulă, de oarece contravine unei dispozițiuni de ordine publică, de unde urmează să fie despăgubită și ea pentru creanța sa, tot prin renta de expropriere.

Având în vedere că dacă reclamanta urmează să fie plătită în renta integral sau numai proporțional cu partea expropriată, această chestiune nefiind pusă în discuțiune de părți. Tribunalul nu are a se ocupa de ea' rămânând soluționată numai chestiunea discutată de părți în instanță, adică, că reclamanta nu poate pretinde plata creanței sale în numerar.

Având în vedere că reclamanta a susținut, că asupra acestei chestiuni există autoritate de lucru judecat, prin faptul, că, cu ocaziunea contestației făcută de St. Șendrea și Adina Bildirescu, Inalta Curte de Casație S. II-a, prin deciziunea No. 336 din 9 Noiembrie 1928, a stabilit că dispozițiunile

art. 76 din legea agrară, nu sunt de ordine publică, ci menite numai a protegi pe proprietarii expropriați, cari pot renunța la ele, iar Curtea de Apel din București S. II-a, în urma celor stabilite de Inalta Curte, prin deciziunea No. 181 din 26 Martie 1930 dată după casare, a hotărât că părții urmează să plătească privilegiul reclamantei în numerar, respingând astfel, contestația ce se făcuse contra urmării începută de reclamantă.

Având în vedere că, după cum s'a arătat mai sus, aceste hotărâri au fost date cu ocaziunea contestației ce se făcuse de St. Șendrea și Adina Bildirescu, la urmărirea făcută de reclamantă, care ceruse scoaterea în vânzare a moșiei, ori, cum reclamanta a renunțat la calea urmării, implicit a renunțat și la efectul hotărârilor obținute în judecarea contestației, fiindcă contestațiile fiind apărări la urmărire, cu care formează un tot, renunțarea la calea urmării implică și renunțarea la efectele tuturor hotărârilor date cu ocaziunea acestei urmări.

Pe de altă parte, între procesul de atunci și cel de astăzi nu poate fi identitate de obiect fiindcă, acolo se urmărea realizarea prețului și deci menținerea contractului, pe când în speță de față, din contră, scopul direct și imediat, este tocmai desființarea contractului.

Că deci, nefiind întrunite elementele cerute de art. 1201 c. civ. nu poate exista autoritate de lucru judecat, iar deciziunile Curții de Casație S. II-a și a Curții de Apel S. II-a, nu pot avea altă valoare decât a unor jurisprudențe.

Având în vedere că potrivit art. 76 al. 6 din legea agrară, diviziunea, radierea, restrângerea creanței și tabloul de ordine între creditori se fixează prin ordonanța prezidențială, dată în Camera de Consiliu de Președintele tribunalului situației imobilului, după cererea creditorului sau a debitorului și cu citarea părților. Această ordonanță este supusă aceluiași căi de atac ca și ordonanțele prezidențiale date în virtutea art. 66 bis pr. civ., iar pe baza lor, când rămân definitive, Președintele va ordona Casei de Depuneri a plăți creditorilor în numerar, sau în lipsă, în rentă, suma convenită, iar din oficiu va opera radierea sau restrângerea sarcinei porțiunii expropriate.

Că, din moment ce s'a stabilit că reclamanta, trebuie să primească creanța sa în rentă, iar nu în numerar, deoarece Statul a plătit până acum pământul expropriat în rentă, urmează, că reclamanta, atunci când Statul va depune prețul exproprierei la Casa de Depuneri să provoace, pe cale de ordonanță prezidențială, distribuirea lui, conform art. 76 al. 6 din legea agrară, și să se formeze acolo tabloul de ordine a tuturor creditorilor ce posedă creanțe privilegiate asupra porțiunii expropriate, și în măsura, în care nu-și va realiza dreptul său acolo, îl va urmări asupra porțiunii rămase neexpropriată.

Având în vedere că din cele expuse rezultă că acțiunea de față este nefondată și urmează a fi respinsă ca atare.

Apreciind și asupra cheltuelilor de judecată.

Pentru aceste motive, redactate de D-l Jude de ședință Victor Popovici respinge.

Semnați: Victor Popovici, A. Balș.